

ОН**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKERS OF UKRAINE**

Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: +380 (44) 462-51-90

2, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-51-90

E-mail: profspilka.osv@gmail.com
Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок № 26009000031721 в ПАТ «Укрсоцбанк», МФО 300023, КОД ЄДРПОУ 02605316

16.12.2 015 № 02-5/688

Голові Верховної Ради України
В.Б.Гройсману

Шановний Володимире Борисовичу !
Шановні народні депутати України !

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, ознайомившись з доопрацьованим Кабінетом Міністрів України проектом закону «Про Державний бюджет України на 2016 рік», висловлює занепокоєння з приводу його норм та положень стосовно рівня прожиткового мінімуму, розміру оплати праці працівників бюджетних галузей, забезпеченості видатками на освітню галузь, ручного управління Кабінетом Міністрів України при реалізації визначених Законами України норм у галузі освіти.

Проектом Держбюджету на наступний рік прожитковий мінімум на працездатну особу пропонується з січня 2016 року у розмірі 1378 гривень, з травня 1450 гривень, з грудня – 1550 гривень.

За даними Мінсоцполітики розмір прожиткового мінімуму з урахуванням суми податку на доходи фізичних осіб в цінах жовтня 2015 року становив 2757 грн.

Тож передбачений статтею 7 розмір прожиткового мінімуму не забезпечить найнеобхідніші життєві потреби працюючої людини.

За підрахунками ФПУ фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, скоригований на суму обов'язкових платежів відповідно до рішення Конституційного Суду України від 22.05.2008 №10-рп/2008, у серпні 2015 року мав становити 3135 гривень.

В цьому контексті неприпустимим є узаконення статтею 9 норми про рівень забезпечення прожиткового мінімуму, який до того ж не передбачений Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії».

Статтею 8 законопроекту на заниженому рівні передбачено й мінімальну заробітну плату, розмір якої згідно зі статтею 9 Закону України «Про оплату праці» повинен визначатися з урахуванням потреб працівників та їх сімей, вартісної величини набору продуктів харчування, достатнього для забезпечення нормального функціонування організму працездатної людини, збереження її здоров'я, мінімального набору непродовольчих товарів та послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Не унормовано питання розміру посадового окладу працівника 1 тарифного розряду Єдиної тарифної сітки. На даний час розрив між прожитковим мінімумом на працездатну особу і базовим посадовим окладом ЄТС складає 366 гривень, а з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 № 1013, яка ще не набула чинності, - 265 гривень. Внаслідок такої невідповідності лише на розмірі

посадового окладу педагогічні працівники втрачають від 600 до 1020 гривень, а науково-педагогічні - від 940 до 1600 гривень залежно від посади.

За профспілковими розрахунками розмір мінімальної заробітної плати, з урахуванням сімейної складової, витрат на освіту, охорону здоров'я, житло, обов'язкових податків та внесків, станом на 01.01.2016 має складати 4984 грн.

Зважаючи на економічні зовнішні і внутрішні складнощі, Спільним представницьким органом об'єднань профспілок запропоновано встановити мінімальну заробітну плату з 1 січня 2016 року на рівні фактичного прожиткового мінімуму з урахуванням податку на доходи фізичних осіб, військового збору та інфляції, а з 1 грудня 2016 року - на рівні фактичного прожиткового мінімуму, в складі якого вартість продуктів харчування складає 45%, з урахуванням податку на доходи фізичних осіб, військового збору та інфляції. Підвищення мінімальної заробітної плати має відбуватися щоквартально.

Розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС повинен підвищуватися із системним зменшенням грошового розриву між цим показником та мінімальною заробітною платою з метою досягнення законодавчо гарантованого рівня.

Законопроектом передбачається обсяг освітньої субвенції в розмірі 44,1284 млрд.грн. проти затверджених у поточному році - 43,4432 млрд. грн., що лише на 685,2 млн. грн. більше минулорічних призначень. Як засвідчує цьогорічна практика використання освітньої субвенції, її обсяги є недостатніми для забезпечення діяльності загальноосвітніх навчальних закладів, оскільки за даними організаційних ланок Профспілки така потреба в них цьогоріч складала понад 47,8 млрд.грн.

Зважаючи, що індекс споживчих цін прогнозується на рівні 112%, а зростання реального ВВП - на 2%, обсяг освітньої субвенції має бути збільшений проти минулорічної потреби на 14 відсотків, або на 10,4 млрд.грн.

Такими, що не можуть бути реалізованими, є положення статей 28 та 29, якими доручається Кабінету Міністрів України до 1 січня 2016 року забезпечити передачу в установленому порядку видатків на підготовку: робітничих кадрів у професійно-технічних та інших навчальних закладах на фінансування з місцевих бюджетів; фахівців у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації державної власності на фінансування з місцевих бюджетів, адже передбачається, що Закон України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» набуде чинності з 1 січня 2016 року.

Крім того, обсяги субвенції на підготовку кадрів у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації з державного бюджету місцевим бюджетам запропоновані у обсягах 1,99 млрд. грн. проти 4,84 млрд.грн., які передбачені Міністерству освіти і науки в поточному році, а це менше на 2,85 млрд.грн.

Незважаючи на прогноз інфляції в 112 відсотків, обсяги видатків на підготовку кадрів вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації збільшено на 22,3 млн.грн., що становить лише 0,12%.

Потребують виважених підходів питання передачі місцевим бюджетам видатків державного бюджету на підготовку робітничих кадрів та фахівців у державних у професійно-технічних і вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації та передачі цих типів навчальних закладів з державної у комунальну власність, оскільки такі заходи можуть призвести до ліквідації окремих з них, а

також до скорочення обсягів підготовки робітничих кадрів та фахівців певних спеціальностей, які готуються для потреб держави, а не лише одного регіону, і, як наслідок, до вивільнення працюючих та поповнення лав безробітних.

Норми законопроекту не можуть вводити будь-які обмеження, передбачені іншими Законами України, як це сталося, зокрема в поточному році.

Пунктом 8 Прикінцевих положень законопроекту передбачено норму, що низка норм і положень Законів України, серед яких усі освітянські, а також деякі інші, застосовується у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного та місцевих бюджетів.

Це стосується щойно прийнятого Закону України «Про вищу освіту» у повному обсязі, частини другої статті 35 (щодо гарантій держави на отримання повної загальної середньої освіти, безоплатності та обов'язковості її здобуття, безоплатності забезпечення підручниками учнів), частини п'ятої статті 41 (щодо стипендіального забезпечення та харчування учнів професійно-технічних навчальних закладів), статті 57 (щодо гарантій держави педагогічним, науково-педагогічним працівникам), частини другої статті 61 (щодо фінансування галузі освіти) Закону України «Про освіту»; частин першої (щодо наповнюваності класів), другої (щодо кількості учнів у класах у сільських та селищних школах), п'ятої (кількості учнів у групах продовженого дня) статті 14, статті 21 (щодо пільгового проїзду учнів та вихованців), абзаців другого - десятого частини першої статті 25 (щодо встановлення доплат за класне керівництво; за перевірку зошитів; за завідування майстернями, навчальними кабінетами, навчально-дослідними ділянками) Закону України «Про загальну середню освіту»; абзацу першого частини другої (щодо наповнюваності груп), абзаців другого, четвертого частини третьої (щодо видачі та виготовлення документів про позашкільну освіту) статті 18, абзацу третього частини четвертої статті 21 (щодо пенсії за вислугу років педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів), частини першої статті 22 (щодо норми на тарифну ставку керівників гуртків та доплат за завідування майстернями, навчальними кабінетами, музеями навчально-дослідними ділянками) Закону України «Про позашкільну освіту»; частини другої статті 14 (щодо наповнюваності груп), частини третьої статті 30 (щодо норми педагогічного навантаження) Закону України «Про дошкільну освіту», статті 41 та 44¹ (щодо повного державного утримання учнів з особливим соціальним статусом до закінчення навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), абзацу третього частини другої статті 47 (щодо забезпечення педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів, розташованих у сільській місцевості і селищах міського типу житлово-комунальними послугами) Закону України «Про професійно-технічну освіту», а також статті 5 Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці» (щодо стипендіального забезпечення та пільгового вступу до професійно-технічних та вищих навчальних закладів), статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (щодо відрахувань профспілковим організаціям), Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», абзацу п'ятого частини третьої статті 5 (щодо організації безкоштовного харчування учнів 1 - 4 класів), частин п'ятої (щодо стипендіального забезпечення учнів професійно-технічних навчальних закладів та харчування інших категорій учнів), чотирнадцятої - шістнадцятої статті 19 (щодо

державної цільової підтримки для здобуття професійно-технічної та вищої освіти учнів і студентів з особливим соціальним статусом) Закону України «Про охорону дитинства», абзацу десятого частини першої статті 1, частини першої статті 25 (щодо Державної програми оздоровлення та відпочинку дітей), частини першої статті 24 Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» тощо.

Про заборону внесення змін до законів Законом про державний бюджет України в частині обмеження прав і свобод людини йдеться у Рішенні Конституційного Суду України від 9 липня 2007 № 1-29/2007, згідно з яким зупинення законом про Державний бюджет України дії інших законів України шляхом внесення змін до інших законів України, встановлення іншого (додаткового) правового регулювання відносин, ніж передбачено законами України, визнано таким, що не відповідає Конституції України, а також від 22.05.2008 №10-рп/2008, в якому зазначається, що статтею 92 Конституцією України визначено сфери, зокрема бюджетну, які мають врегульовуватися виключно законом. Закон про Держбюджет є основним фінансовим документом держави. Через своє спеціальне призначення цей закон не повинен регулювати відносини в інших сферах суспільного життя. Конституція України не надає закону про Держбюджет вищої юридичної сили стосовно інших законів. Згідно з висновком Конституційного Суду України законом про Держбюджет не можна вносити зміни до інших законів, зупиняти їх дію чи скасовувати їх, оскільки з об'єктивних причин це створює протиріччя у законодавстві, і як наслідок - скасування та обмеження прав і свобод людини і громадянина.

У зв'язку з зазначеним ЦК Профспілки вважає неприпустимим прийняття Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» у доопрацьованій Кабінетом Міністрів України редакції та наполягає на затвердженні в законі «Про Державний бюджет на 2016 рік» видатків на освіту в обсягах, що відповідають державним гарантіям, зазначеним в статті 61 Закону України «Про освіту», а саме не менше 10 відсотків національного доходу, які мають забезпечити:

- оплату праці на основі тарифної сітки з установленням посадового окладу працівника першого тарифного розряду в розмірі не нижче мінімальної заробітної плати та не нижче оновленого прожиткового мінімуму на працездатну особу з підвищенням тарифних коефіцієнтів, які б забезпечили законодавчо гарантований статтею 57 Закону України «Про освіту» рівень оплати праці педагогічних, науково-педагогічних працівників та спеціалістів системи освіти;

- обсяги освітньої субвенції та субвенції на підготовку робітничих кадрів, необхідні для створення належних умов для здобуття учнями якісної загальної середньої та професійної освіти в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах незалежно від їх місця проживання;

- безоплатне забезпечення житлом з опаленням та освітленням педагогічних працівників та пенсіонерів з їх числа у сільській місцевості та селищах міського типу відповідно до гарантій, передбачених частиною 4 статті 57 Закону України «Про освіту»;

- підвищення рівня стипендіального забезпечення студентів вищих навчальних закладів відповідно до вимог статті 62 Закону України «Про вищу освіту», а учнів професійно-технічних навчальних закладів відповідно до зростання величини прожиткового мінімуму;

- пільговий проїзд у транспорті студентів та учнів професійно-технічних

навчальних закладів відповідно до вимог статті 62 Закону України «Про вищу освіту»;

- фінансування науки на рівні, визначеному Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

- реалізацію вимог статті 19 Закону України «Про охорону праці» стосовно виділення витрат на охорону праці в обсязі не менше 0,2 % від фонду оплати праці;

- реалізацію статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України покладає надію на врахування зазначених вимог та пропозицій освітянської громадськості при розгляді та затвердженні Вами, шановні народні депутати України, Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», а також на недопущення надання права вищому органу виконавчої влади в особі Кабінету Міністрів України ручного управління в реалізації норм Законів України, прийнятих Верховною Радою України.

З повагою
Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов